

אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדע המדינה

שסעים פוליטיים בחברה הישראלית 39-38-36-30-496-71
שנת הלימודים תשס"ז קורס בחירה – שנתי (2 ש"ש) - מ.א.
שם המרצה: **ד"ר אפרת קנולר**

שעות קבלה: יום שלישי משעה 10.00-11.00, יום רביעי בין השעות 13.00-14.00 בתאום מראש באתר האינטרנט.

מס' חדר: המחלקה למדעי המדינה בנין 213 (בנין מכסיקו), קומה שנייה חדר 257
טלפון במשרד: 5318957 - 03, דואר אלקטרוני: efratknoler@walla.co.il

תיאור ומטרת הקורס:

החברה הישראלית מאופיינת כחברה מפולגת ושסועה. במהלך השנים, מאז הקמת המדינה, אנו עדים להעמקת השסעים הפוליטיים. במהלך השנים התפתחו בחברה הישראלית מגמות מנוגדות, מחד גיבוש של קבוצות ומאידך עימותים חריפים. במהלך הקורס נדון וננתח את המגמות האלה תוך בדיקת דפוסי הצבעה של הקבוצות השונות. כמו כן, ננתח את הקשרים בין הקבוצות השונות לבין המערכת הפוליטית.
דרישות הקורס:

1. השתתפות פעילה בשיעורים.
2. ידיעת חומר הקריאה על פי נושאי הדיון בכיתה במהלך שנת הלימודים
3. כתיבת עבודה - 30%. ניתן להגיש עבודה בזוגות.
4. בחינה שתיערך בסיום הקורס - 70%. הסברים על הבחינה בעמוד האחרון
5. ציון עובר לפחות 60% בכל אחת מהמטלות.

נושאי השעורים ורשימת הקריאה

הפרדה בין דת למדינה

בנימין נויברגר, "הסדרי דת ומדינה באירופה", בתוך נחום לנגנטל ושוקי פרידמן (עורכים) הקונפליקט דת ומדינה בישראל, תל-אביב, ידיעות אחרונות, 2002, עמ' 336-353.
שמור סוציולוגיה לפי קונ.דת (518732)

עופר מוסרי וארנון גוטפלד, "דת, מדינה ולאומיות בבריטניה: על המרחק שבין ארמון בקינגהם, רח' דאונינג 10 וכנסיית קנטרברי" תרבות דמוקרטית, 8, 2004, עמ' 72-55.
כתב עת בספרית מדעי החברה

יעקב מדרן, "התשתית הרעיונית לאמנה בין שומרי מצוות לחופשיים בפתחו של היובל השני למדינת ישראל" תוך אשר כהן, ישראל עמית (עורכים), הציונות הדתית: עידן התמורות, ירושלים, מוסד ביאליק, 2004, עמ' 559-602.

בספרית יהדות D 642.088 ציו.הד תשס"ד (583968) וגם תדפיס 11282 (1126572)

חנה קהת, "בין מסורת למודרנה - בצבת הקונפליקט והדיאלוג" בתוך נחום לנגנטל ושוקי פרידמן (עורכים), הקונפליקט דת ומדינה בישראל, תל-אביב, ידיעות אחרונות, 2002, עמ' 178-195.
שמור סוציולוגיה לפי קונ.דת (518732)

פערים כלכליים

יעקב קופ, "המשק הישראלי בעשור החמישי", בתוך אבי בראלי, דניאל גויטין, טוביה פרלינג (עורכים) חברה וכלכלה בישראל מבט היסטורי ועכשווי, ירושלים ובאר שבע, יד בן צבי ומכון בן גוריון לחקר ישראל, 2005, עמ' 33-69.

E 330 חבר.וכ תשס"ה (1102057)

מירה אבנימלך, יוסי תמיר, רווחה מתקתקת, תל-אביב, חידקל, 2002, עמ' 93-77.
שמור מדעי המדינה לפי אבנ.רו (521685)

גינור פני, פערים חברתיים וכלכליים בישראל, תל-אביב, עם עובד, 1983, עמ' 125-112.
E 305.5 גינ.פע (17436)

דוד נחמיאס וערן קליין, חוק ההסדרים: בין כלכלה לפוליטיקה, ירושלים, המכון הישראלי לדמוקרטיה, נובמבר 1999, עמ' 33-46.

בספרית כלכלה: שמור לפי נחמיאס תש"ס (436466) וגם תדפיס 11283 (1126574)

השסע הלאומי

ברוך קימרלינג, יואל שמואל מגדל, פלשתניאים, עם בהיוצרותו, תל-אביב, כתר, ללא ציון שנת הוצאה, עמ' 145-167.

שמור מדעי המדינה לפי קימ.פל (401011)

מוצטפא כבהא, "יחסי רוב ומיעוט במבחן דו-קיום שוויוני" בתוך יצחק רייטר (עורך) דילמות ביחסי יהודים – ערבים בישראל, תל-אביב, שוקן, 2005, עמ' 59-62.

שמור מדעי המדינה לפי זיל.בי (1068678) וגם תדפיס 10963 (1116394)

נדים רוחאנא, נביל סאלח ונימר סולטאני, "לא משפיעים אך מצביעים: על הצבעת המיעוט הפלשתיני בבחירות לכנסת השש עשרה" בתוך אשר אריאן ומיכל שמיר (עורכים), הבחירות בישראל 2003, ירושלים, המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2004, עמ' 311-348.

שמור מדעי המדינה לפי בחי.בי (1070219)

השסע העדתי

Calvin Goldscheider, Israel's Changing Society, U.N, Westview Press, pp.23-65.

E306 GOL (517627)

אשר כהן, "הציונות הדתית והמפד"ל בבחירות 2003: שאיפה למפלגת מחנה לנוכח אתגרי הפילוג הדתי, העדתי והפוליטי" בתוך אשר אריאן ומיכל שמיר (עורכים), הבחירות בישראל 2003, ירושלים, המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2004, עמ' 277-309.

שמור מדעי המדינה לפי בחי.בי (1070219)

סמי סמוחה, "שסעים מעמדיים, עדתיים ולאומיים בדמוקרטיה בישראל" בתוך אורי רם (עורך) החברה הישראלית היבטים ביקורתיים, 1993, עמ' 172-202.

שמור סוציולוגיה לפי חבר.הי (222147)

ניצים מול יונים

Giora Goldberg "The Electoral Collapse of the Israeli Doves" Israel Affairs, Vol. 10, No.4

Summer 2004, pp. 36-55.

כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

Ami Pedahzur, Sivan Hirsch, and Daphna Canetti-Nissim. "Whose Victory? An Empirical Analysis of the Popular Votes for the Right-Wing Camp in 2003 Elections" Israel affairs, Vol.

10, no. 4 Summer 2004, pp. 20-35.

כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

מיכל שלו וגל לוי, המנצחים והמפסידים של 2003: אידיאולוגיה, מבנה חברתי ושינוי פוליטי" בתוך, אשר אריאן ומיכל שמיר (עורכים), הבחירות בישראל 2003, ירושלים, המכון הישראלי לדמוקרטיה, 2004, עמ' 247-276.

שמור מדעי המדינה לפי בחי.בי (1070219)

יפה מושקוביץ, ליכוד בלי ליכוד, תל-אביב, צ'ריקובר, 2004, עמ' 207-230.

E 324.2 לכוד מוש.לכ (592751)

נשים בחברה הישראלית

חנה הרצוג, "ידע כח ופוליטיקה פמיניסטית" בתוך חנה הרצוג (עורכת), חברה במראה, תל-אביב, רמות, תשס"א, עמ' 269-293.

שמור מדעי המדינה לפי חבר.במ (481494) וגם תדפיס 10914 (1116364)

חנה ספרן, לא רוצות להיות נחמדות, חיפה, פרדס, 2006, עמ' 75-106.

E 305.42 ספר.לא (1110785)

דפנה שרפמן, נשים ופוליטיקה, חיפה, תמר, 1988, עמ' 111-129.
שמו מדעי המדינה לפי שרפ.נש (81273)

הנחיות לכתובת עבודה

משקל העבודה בשקלול הציון הסופי – 30%.

תאריך הגשת העבודה: יום רביעי 2.4.2007

באתר האינטרנט של המחלקה למדעי המדינה ניתן למצוא מסמך המפרט כללי כתיבה לעבודה סמינריונית. עקרונות הכתיבה הם זהים למרות שהיקף העבודה הנדרש מכס קצר בהרבה.

האתר: <http://www.biu.ac.il/SOC/po>

היקף העבודה: 10 – 15 לא כולל תוכן עניינים ורשימת מקורות (ביבליוגרפיה).

העבודה תיכתב בגופן 12 עם רווחים של שורה וחצי בין השורות.

חובה להשתמש לפחות ב- 2 פריטים מתוך הרשימה הביבליוגרפית ו- 2 פריטים מתוך ספרים/מאמרים שנכתבו משנת 2004 ואילך.

ניתן לכתוב את העבודה בזוגות.

נושאים לבחירה

1. משסעים מצטלבים לשסעים מצטברים. החברה הישראלית בין השנים 1990-2005.

2. השסע העדתי – שסע הולך ונעלם?

3. עשור האחרון: עליית כוחן של הנשים בפוליטיקה הישראלי

המבחן

המבחן יהיה מורכב משני חלקים. החלק הראשון – חובה, שאלה אחת מתוך שתי שאלות. תשובה מלאה - 40%. החלק השני שתי שאלות מתוך 3. כל תשובה מלאה 30. דוגמה לשאלות תינתן במהלך סמסטר ב'.